

Justiitsministri määruse „Kohtu registriosakonna töökorraldust puudutavate justiitsministri määruste muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Kõnesoleva määrusega muudetakse justiitsministri määrusi, mis reguleerivad kohtu registriosakonna töökorraldust.

Muudetakse järgmisi justiitsministri määrusi:

1) justiitsministri 28. detsembri 2005. aasta määrus nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord“ (RT I, 28.01.2023, 7);

2) justiitsministri 19. detsembri 2012. aasta määrus nr 60 „Kohtu registriosakonna kodukord“ (RT I, 16.03.2023, 3).

Määruse ja seletuskirja on koostanud Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna kohturegistrite talituse nõunik Kaidi Murro (Kaidi.Murro@just.ee) ja keeleliselt toimetanud Justiitsministeeriumi õiguspoliitika osakonna õigusloome korralduse talituse toimetaja Mari Koik (Mari.Koik@just.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Justiitsministri määrusi muudetakse eesmärgiga viia audiitoreid puudutavate terminite kasutus kooskõlla audiitortevuse seaduse ja äriregistri seadusega. Eestis võib audiitortevuse seaduse kohaselt vandeaudiitori kutsenimetuse all vandeaudiitori kutseteenust osutada üksnes audiitorettevõtja, kui audiitortevuse seadusest ei tulene teisiti. Audiitorettevõtja on vandeaudiitorite ühing või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeaudiitor. Justiitsministri määrustes on vaja muuta *audiitori* ja *vandeaudiitori* termini kasutust kohtades, kus on tegemist audiitorteenuse osutamisega audiitorettevõtja poolt.

Paragrahvi 1 punktis 1 tehtud muudatus on terminoloogiline. Elektrooniliselt esitatakse e-äriregistri kaudu andmed üksnes audiitorettevõtja kohta.

Paragrahvi 1 punktis 2 tehtud muudatus on tehniline ning audiitorettevõtja määramine viiakse üle aruandluskeskkonnast äriregistrisse. Edaspidi saab audiitorettevõtja määrata ning audiitorettevõtja määramise aktsepteerida ainult e-äriregistri kaudu. Aruandluskeskkonnas kuvatakse audiitorettevõtja andmed, mis on eelnevalt määratud e-äriregistris. Lisaks jäetakse punkti muudatusega õigusselguse mõttes välja täpsustus audiitorkontrolli kohustuslikkuse kohta, kuna audiitorettevõtja on vaja määrata ka juhul kui vandeaudiitori aruande esitab äriühing, kellele ei ole audiitorkontroll kohustuslik. Raamatupidamiskohustuslase audiitorkontrolli kohustuslikkust reguleerib audiitortevuse seadus.

Paragrahvi 2 punkti 1 muudatusega jäetakse määruse preambulist välja viide hooneühistuseaduse § 6 lõikele 1. Alates 01.09.2023 kantakse hooneühistu liikmete andmed äriregistris hooneühistu registrikaardile ning hooneühistu liikmete nimekirja pidamisele kohaldatakse äriregistris osanike nimekirja pidamise regulatsiooni hooneühistuseadusest tulenevate erisustega.

Paragrahvi 2 punkti 2 muudatusega jäetakse välja majandusaasta aruandega esitatavate sidevahendite ja audiitorettevõtja andmete läbivaatamise ja muutmise regulatsioon, kuna sidevahendite ja audiitorettevõtjate andmed esitatakse edaspidi vaid e-äriregistri kaudu ning aruandega ei saa esitada registriandmetest erinevaid andmeid.

Paragrahvi 2 punktis 3 tehtud muudatusega asendatakse *vandeaudiitori* termin *audiitorettevõtjaga* seal, kus on tegemist audiitorteenuse osutamisega audiitorettevõtja poolt.

Paragrahvi 2 punkti 4 muudatus on terminoloogiline. Registrikardivälisesse andmetesse kantakse mitterahalise sissemakse hindamist kontrollitud audiitorettevõtja andmed.

Paragrahv 3 näeb ette jõustumissätte, mille kohaselt määruse muudatuste jõustumine on planeeritud kahes etapis. Terminoloogilised muudatused jõustuvad üldises korras ning tehnilised muudatused

01.09.2024. Aruandekohustuslastel, kelle majandusaasta lõpeb 2023. aasta lõpu seisuga, on kohustuslik esitada majandusaasta aruanne hiljemalt 30. juuniks 2024. a. Selleks, et tehniliste muudatuste sisseviimine aruandluskeskkonnas ei kattuks aruannete esitamise tippajaga, jõustuvad tehnilised muudatused hiljem – 1. septembril 2024.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määrusega tehtavad muudatused on peamiselt terminoloogilised ning infosüsteemi puudutavad ega mõjuta senist registripidamist.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too kaasa kulutusi riigieelarvest. Rakendamisega kaasnevad väiksemad infosüsteemiarendused, mida rahastatakse Registrate ja Infosüsteemide Keskuse eelarvest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras. Määruse § 1 punkt 2 ja § 2 punkt 2 jõustuvad 1. septembril 2024. Tehniliste muudatuste hilisem jõustumisaeg on selgitatud käesoleva eelnõu seletuskirja punktis 2.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määrust ei esitatud kooskõlastamiseks, kuna see ei ole seotud teiste ministriumide vastutusvaldkondadega. Määrus saadetakse arvamuse avaldamiseks Audiitorkogule, Tartu Maakohtu registriosakonnale ning Registrate ja Infosüsteemide Keskusele.